

[Gert Petersen]

Danmark forestiller sig at man vil gøre på og med den kommende nedrustningssamling.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Den forestående nedrustningssamling vil naturligvis i vidt omfang bygge på resultatet af den første samling i 1978, hvilket især vil sige på det grundlag, som blev skabt med vedtagelsen af samlingens slutdokument. Det blev vedtaget ved consensus, dvs. uden afstemning. Det betyder, at der er tale om en kompromistekst.

Centralt i slutdokumentet er handlingsprogrammet, som nærmest kan karakteriseres som et katalog over forslag til nedrustningsforanstaltninger. Slutdokumentet blev vedtaget ved en resolution og er således ikke folkeretligt bindende. De opregnede foranstaltninger i handlingsprogrammet har derfor alene karakter af anbefalinger til FN's medlemslande.

Skal der gives en kort, sammenfattende vurdering af den første nedrustningssamling, må den gå ud på, at selve gennemførelsen af en ekstraordinær generalforsamling om nedrustning var et positivt resultat. Uanset at samlingens formål ikke var at vedtage bindende beslutninger om konkrete nedrustningsforanstaltninger, bidrog den til gennem udformningen af slutdokumentet at skabe et grundlag for kommende nedrustningsdrøftelser. Hvad der måske især bør fremhæves, er, at der med den ekstraordinære generalforsamling blev skabt en også på daværende tidspunkt tiltrængt bred offentlig såvel som storpolitisk interesse for nedrustningsspørgsmålet.

Forløbet af den kommende nedrustningssamling vil naturligvis i høj grad være bestemt af det aktuelle internationale politiske klima, som også hr. Gert Petersen var inde på. Det kølige forhold mellem supermagterne og de talrige alvorlige væbnede regionale konflikter synes ikke at love godt. Kaprustningen er fortsat, og de internationale våbenoverførsler, herunder til de fattigere lande, har et urovækkende omfang.

På den baggrund må en øget storpolitisk interesse omkring nedrustningsspørgsmålene forekomme endnu mere påkrævet i dag end for fire år siden. Hertil kan den forestående nedrustningssamling bidrage, og jeg tør næ-

sten påstå, at den allerede har bidraget. Det er således næppe en tilfældighed, at længe imødesete udspil på de strategiske atomvåbens område kommer netop nu, og der er næppe tvivl om, at forhandlingerne i nedrustningsudvalget i Genève i den seneste tid har været mere resultatorienterede ved udsigten til, at en nedrustningssamling var nært forestående.

Disse forhold bør dog ikke give os anledning til falske illusioner. Den internationale situation er vanskelig. De spredte positive udviklingstræk er af en skrøbelig karakter. På det globale plan er vi langt fra 1970ernes afspændingspolitik mellem supermagterne. Forhåbentlig er der dog nu grundlag for en vis optimisme, når det gælder genoptagelse af forhandlingerne om de strategiske kernevåben.

Heller ikke i Nord-Syd-perspektivet, som efter vor opfattelse bør have en klar plads i den globale sikkerheds- og nedrustningspolitiske sammenhæng, er udsigterne lyse. Det er fremdeles ikke lykkedes at bevæge verden i retning af den balancerede socioøkonomiske udvikling, som i det lange løb vil være en væsentlig forudsætning for en stabil afspænding.

I Europa har vi med tilfredshed iagttaget indledningen af forhandlingerne mellem supermagterne om mellemdistancekernevåben, de såkaldte INF-forhandlinger. Samtidig har vi imidlertid med beklagelse måttet se CSCE-processen miste sin fremdrift, og MBFR-forhandlingerne befinder sig i et dødvande.

Billedet er således uklart. Vi står over for den tætte sammenvævning af nedrustnings-, afspændings- og sikkerhedspolitiske faktorer, som karakteriserer de internationale politiske relationer.

Nedrustningspolitikens nære sammenhæng med de øvrige sikkerhedspolitiske faktorer nødvendiggør også, at vi til grund for vor deltagelse i de internationale nedrustningsdrøftelser må lægge en række synspunkter af mere principiel karakter. Efter vor opfattelse er det således afgørende, at nedrustningsbestrebelse er præget af realisme, og at de konkrete nedrustningsforanstaltninger finder sted, uden at hensynet til de implicerede parters sikkerhed tilsidesættes.

Den vanskelige internationale atmosfære kunne lede til den konklusion, at der ikke er